

دهدار: کتاب شاعرمردم اثر جدید مهدی بیرانوند چراغ پیروان شعر مبارز است

ارژنگ دهدار دبیر فرهنگی سابق رادیو بوشهر و فعال گردشگری در یادداشتی به معرفی و بررسی کتاب (شاعر مردم، گزیده شعر و زندگی سیاوش کسرایی) به قلم مهدی بیرانوند روژمان که به تازگی از انتشارات پارس تاک منتشر شده است پرداخت و نکات جدیدی را از این کتاب برای اهالی قلم و ادبیات بیان نمود.

به گزارش گروه فرهنگ، هنر و رسانه پایگاه خبری گفتمان فارس، ارژنگ دهدار دبیر فرهنگی سابق رادیو بوشهر و فعال گردشگری در یادداشتی به معرفی و بررسی کتاب (شاعر مردم، گزیده شعر و زندگی سیاوش کسرایی) به قلم مهدی بیرانوند روژمان که به تازگی از انتشارات پارس تاک منتشر شده است پرداخت و نکات جدیدی را از این کتاب برای اهالی قلم و ادبیات بیان نمود. ارژنگ دهدار در این یادداشت همچنین به بخش هایی از شعر مبارز نیز پرداخته و آن را بصورت مختصر برای مخاطبان توضیح داده است.

ارژنگ دهدار - شعر، تعهد هنری، صدای مردم و این تعهد شاید کلید واژه هایی از زندگی هنری و اجتماعی سیاوش کسرایی باشد. شاعری که باید قلم خلق بنامیم. چرا که هیچ گاه به حوادث جامعه دوران خود و خاستگاه مردم بی توجهی نکرد و همیشه قلم بنام آنان به دست گرفت. مسئله ای که در دیگر برهه های زمانی از سوی برخی هنرمندان رویت نشده و نمی شود و تجمل گرایی در لفافه مال اندوزی با طعم شهرت کاذب جای آن را گرفته است.

سیاوش بودن در دوران خفقان سیاسی ایران طی سه دهه " ۳۰، ۴۰، ۵۰ " کار آسانی نبود چرا که باید دائم در تکاپو همراه با استرس روزانه و خطر دائمی زندانی شدن یا مرگ را درآغوش بکشی تا بتوانی صدای مردم باشی آن هم در قامت کلمات و واژه ها که در آن دوران دور از تکنولوژی «فضای مجازی» دست به دست و دهان به دهان به گوش مأمورین امنیتی می رسید و جان هنرمند را به خطر می انداخت.....

این بخش اصلی کتاب (شاعر مردم) اثر مهدی بیرانوند نویسنده و روزنامه نگار لرستانی است که بخوبی توانسته تصویری کامل با تمامی مولفه های ادبی و مبارز برای مخاطب به تصویر بکشد. کتاب (شاعر مردم، گزیده شعر و زندگی سیاوش کسرایی) را از دوست ارجمند دکتر سحر پژوهش هدیه گرفتم و با مطالعه آن با جزئیات شعر و زندگی سیاوش کسرایی آشنا شدم.

از آنجایی که همیشه دستگاه های تبلیغاتی فرهنگی کشور ها و سیستم های ضد آزادی چهره های مبارز و هنرمندان مردمی را مخصوصا در دهه ۶۰، ۷۰ و ۸۰ میلادی را تخریب می نمودند چهره و زندگی " سیاوش کسرایی " نیز تخریب و مخدوش شده بود. پس از انقلاب ۱۳۵۷ با باز شدن مقطعی فضای چاپ و نشر کتاب و آثار مبارزین اشعار و مقالات سیاوش کسرایی نیز میان دانشجویان و اهالی ادبیات رواج پیدا کرد اما پس از مدتی باز این آثار کم و کم تر و کم رنگ شدند.

پس از مرگ این شاعر مبارز نیز همواره عده ای که درک سیاسی نداشته و همیشه با افراط تمامی مسائل مختلف اجتماعی، سیاسی و مدنی را با زُلف ادبیات گره می زنند چهره این شاعر را مخدوش و شخصیت او را زیر سوال بردند. پس از سال ها در عصر جدید این کتاب با توجه به زندگی و آثار " سیاوش کسرایی " تحت عنوان (شاعر مردم) با گویش و بیانی ساده، آگاه و بی افراط برای دوستداران ادبیات ایران و تاریخ معاصر به رشته نگارش درآمده و چراغی برای پیروان شعر مبارز روشن کرده است.

کتاب " شاعر مردم " اثر مهدی بیرانوند با توجه به شعر و خط فکری سیاوش کسرایی یک نوع خود آموز ادبی و تاریخی نیز برای قلم اولی نیز محسوب می شود چرا که در توضیحات مرتبط آنچنان ساده برای خواننده پیش رفته است که برای اهالی غیر از دنیای ادبیات نیز قابل فهم می باشد.

در بخشی از این کتاب می خوانیم:

اشعار سیاوش کسرایی با رنگ و بوی مبارزه و درآمیخته با حماسه و تاریخ ایران است. شعری که هم روای تاریخ است و هم عشق به ملت دارد. نخستین جرعه های تفکر و جهان شعری سیاوش کسرایی که به سرودن اشعار آرمانگرایانه و شوریده وار ختم شد، با گرایش به حزب توده و رئالیسم سوسیالیستی مسلط در ادبیات آن دوره مرتبط است.

این روحیه بیش از همه خود را در شعر معروف کسرایی «آرش کمانگیر» در سال ۱۳۳۸ بروز داد و بعد، در شعر دیگرانی همچون گلسرخی و کوش آبادی و خویی و مشفق و سعید سلطانپور به اوج رسید و تا فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در فضای پراشتاب ادبیات ایران دوام آورد. از این حیث، نمی توان نقش حزب توده را در اشاعه این نوع از شعر و برآمدن چنین شاعرانی ندید گرفت.

«حزب توده در سال ۱۳۳۰ در حوزه شعر و داستان، با چاپ نشریه کبوتر صلح در برانگیختن اندیشه های رئالیسم سوسیالیستی نقش بلامنازعی داشت. اشعاری که در نشریه کبوتر صلح به چاپ می رسید و شعرهایی که به موازات آن از فقدان نگاه و میدان دید تازه نیمایی رنج می بردند ...

این نمونه اشعار که شاهرودی، رحمانی، زهری، سیاوش کسرایی (کولی)، ابتهاج و شاملو پیشگامان آن بودند به تدریج از سمبولیسم اجتماعی که نیما واضع آن بود فاصله گرفت و با شعرهای اجتماعی سطحی و تهی از ابهام و تند و پیش پا افتاده سیاسی همپوش و همراه شد.» برخی منتقدان شعر بر

این باورند که نزدیکی کسرایی و همفکرانش به حزب توده و سیاست سوسیالیستی مسلط دوران، برخی از شعرهای اینان را از شُعار و سطحی نگری آکنده و موجب دور شدن از شعر نیمایی شده است.

همانطور که خواندیم دیدیم که نویسنده این اثر بخوبی نوع شعر را بخوبی برای مخاطب به تصویر کشیده است. نوع بیان، لحن نوشتار در دنیای نویسندگی بسیار مهم می باشد چرا که صاحب اثر برای تمامی اقشار مختلف یک اثر را خلق می کند نه تنها برای یک بخش خاص از جامعه.

لازم به ذکر است که کتاب شاعر مردم به تعداد صفحات ۸۷ صفحه به همراه آلبوم تصاویر با ویراستاری شیرین دارابی و طراحی جلد الهام کریم خوانی اسفند ۱۴۰۳ با حضور استاد " دکتر میرجلال‌الدین کزازی " شاعر، نویسنده و شاهنامه پژوه مشهور ایرانی رونمایی و در دسترس دوستدارن دنیای کتاب و ادبیات ایرانی قرار گرفته است.